

per nos, & Pontifices prædecessores nostros, contra talium perpetratores, ac alias bonorum Apostolicorum usurpatores, raptores, receptores, & possessores, ac detinentes & non restituentes, ac scientes & non revelantes, sub quibusvis verborum formis promulgatas, quarum & literarum Apostolicarum desuper confectarum tenores, ac si de verbo ad verbum inferentur præsentibus, haberi volumus pro expressis, auctoritate Apostolica, tenore præsentium approbamus, & innovamus, ac ad infra scriptos extendimus & ampliamus. Et nihilominus motu, & scientia similibus, omnes & singulas, tam seculares, quam Ecclesiasticas, ac etiam militiarum, & ordinum quorumcunque religiosas, etiam quacunque Episcopali, Archiepiscopali, & Patriarchali, seu superiori Ecclesiastica, etiam Cardinalatus honore, ac etiam Comitali, Marchionali, aut Ducali dignitate fungentes, ac alias mundanas personas, nullas penitus excipientes, cum dignitas, qualiscunque sit, in peccatis nemini excusationem præbere debeat, quæ jocalia, ornamenta, aurum, argentum monetarum & non monetarum, gemmas, margaritas, lapides pretiosos quocunque nomine nuncupatos, pecunias, vestes, pannos, & tam manuscriptos, quam quosvis alios libros, scripturas, necnon equos, mulos, mulas, imagines aureas, argenteasque, ac æneas, & marmoreas, ac suppellectilia, & alias quascunque res, & bona mobilia, & immobilia, spiritualia & profana, cujuscunque generis, qualitatis, & quantitatis, seu pretii existentia, pro usu & commoditate Romani Pontificis pro tempore existentis, & ornamento palatii hujusmodi deputata, ac ad eundem Romanum Pontificem pro tempore existentem spectantia, & pertinentia, tempore infirmitatis cujusvis Romani Pontificis prædecessoris nostri, ex quo postmodum decessit, ac etiam dictæ sedis propterea vacantis, necnon per annum ante obitum & vacationem hujusmodi, & dicto palatio & alias undecunque, & quocunque asportarunt, subtraxerunt, & occultarunt, seu prætenso titulo donationis, vel remissionis, quitantiæ, vel alio quovis prætextu detinent, seu sciunt, ea per alios possideri, usurpari & detineri, aut occupata fuisse, & ad eorum manus pervenisse, requirimus & monemus, eisque districtè præcipiendo mandamus, quatenus infra sex dierum spatium, quorum duos pro primo, duos pro secundo, & reliquos duos dies pro tertio, & peremptorio termino, eis & eorum cuilibet pro canonica monitione assignamus, omnia & singula jocalia, ornamenta, aurum, argentum, gemmas, margaritas, lapides pretiosos, pecunias, vestes, pannos, libros, equos, mulos, imagines, suppellectilia, & alias res, & bona hujusmodi, dilecto filio Francisco Odescalco, dictæ Camere prædictæ, cum effectu restituant, & consignent, & si donationem vel remissionem, aut quitantiæ desuper sibi factam præterdant, illam seu illas videndas, ut decet, & examinandas exhibeant, & producant, ac illorum raptores, usurpatores, seu detentores, vel occupatores scientes revelent. Alioquin lapsis diebus hujusmodi, omnes & singuli præfati Episcopali vel Archiepiscopali, aut Patriarchali, ac etiam Cardinalatus honore seu dignitate præditi, interdicti ingressus Ecclesiæ poenam, alii vero excommunicationis, & maledictionis æternæ sententiam, quam alias in eos his scriptis ferimus, & a quibus, nisi a nobis & eodem Romano Pontifice pro tempore existente, ac satisfactione prævia, præterquam in mortis articulo constituti, relaxationis & absolutionis beneficium obtinere non possint, eo ipso incurrant: & si Pontificali aut Cardinalatus honore seu dignitate præditi, sub interdicto hujusmodi per octo dies præfatos, seu immediate sequentes, permanere, alii vero inferiores ab eisdem excommunicationis sententiam animo, quod abfit, indurato sustinere non formidaverint, extunc elapsis dictis octo diebus, Pontificali & etiam Cardinalatus honore seu

dignitate præditi, a regimine Ecclesiarum eis commissarum, eo ipso suspensi, ac tam ipsi, si alia beneficia Ecclesiastica obtineant, quam inferiores ab eis, omnibus & singulis Monasteriis, prioratibus, dignitatibus, administrationibus canonicatibus, & præbendis, cæterisque beneficiis Ecclesiasticis, cum cura & sine cura secularibus ac ordinum quorumcunque regularibus, quæ in titulum vel commendam seu administrationem, aut alias quomodolibet, etiam ex quibusvis concessionibus, seu dispensationibus Apostolicis obtinent, ac etiam officiis Romanæ Curie per eos obtentis: Seculares vero feudis, vicariatus, dominiis & aliis juribus, ac privilegiis quibuscunque, eis per Romanam Ecclesiam aut sedem præfata seu alios quoscunque, etiam quacunque alia auctoritate, etiam Imperiali vel Regali eis concessis, etiam eo ipso privati existant, & ad similia beneficia, feuda, privilegia, vicariatus, dominia & jura obtinenda, necnon ad quoscunque actus legitimos exercendos inhabiles, ac etiam intestabiles similiter eo ipso fiant, post sintque beneficia, officia, ac vicariatus & feuda, aliaque jura hujusmodi, tanquam vacantia, absque alia declaratione desuper faciendâ, a nobis & sede præfata, ac aliis, ad quos pertinet, illa concedere & dare, libere impetrari: scituri quod si ipsi, aut eorum aliqui suæ salutis immemores in præmissis morosi fuerint, seu præmissa adimplere non curaverint, aut contempserint, hoc eis pro gravi crimine & delicto imputabitur, & justitia mediante contra eos ad graviores, & tales poenas absque ullo respectu procedetur, quod illorum coercitio eis perpetuo cedat ad noxam, & aliis in exemplum, absque spe alicujus veniæ inde consequendæ: si vero se humiles, & ad satisfaciendum aut confitendum promptos exhibuerint, cum omni mansuetudine, & respectu excipiantur, & ex eorum spontanea restitutione seu confessione eis salutaris misericordiæ, & gratiæ amplexus, exuberanti sedis præfate in singulis pietate provenient. Ac singulas donationes eis desuper factas, prout justitia suadebit, & ordo distaverit rationis, admittemus. Ac, ut præfatur, scientes, & revelantes, ultra cœlestem præmium, a nobis condignam mercedem, & retributionem recipiant, cum eorum omnium grata satisfactione. Romæ 3. Non. April. 1560.

TITULUS III.
DE ANNATIS.
CAP. I.

Excommunicationis & privationis beneficiorum poenis innodantur, non solventes debitis temporibus annatas.
Innocentius VIII.

Apostolicæ Camere, ex qua non modo S. R. E. sed etiam magnum totius Christianæ Reip. subsidium provenit, jura illæsa servare (ut tenemur) modis omnibus cupientes, his quæ propterea a prædecessoribus nostris emanarunt, libenter adjicimus muniminis nostri firmitatem, ac alias desuper providemus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Dudum siquidem per fel. rec. Pium Papam II. prædecessorem nostrum, accepto, quod numerus debitorum dictæ Camere nimis auctus erat, & quod obligati pro annatis beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ auctoritate Apostolica affecti fuerant, excommunicationis sententiam in eas latam (quam non solvendo in præfixo eis termino ipso facto incurrerant) minime curare videbantur, & per hoc animabus sic illaqueatis periculum imminere, & continua dictæ Camere damna subsequerentur. Idem prædecessor cupiens tam saluti animarum, quam ipsius Camere indemnitate salubriter providere, provide ordinavit, quod omnes, qui de cætero pro annatis quorumcunque beneficiorum in dicta Camera se obligarent, si infra eis præfixos terminos, dictæ Camere,

aut

aut collectoribus fructuum, & proventuum, eis in partibus existentibus, satisfacere deficerent, ipso facto, lapsa termino, non solum in sententiam excommunicationis incidere, sed etiam beneficiis suis, pro quibus se in dicta Camera obligassent, omnino privati forent; illi vero, qui non pro se, sed pro aliis, ut Principales, se pro annatis hujusmodi obligarent, si in terminis non satisfacerent, ultra sententiam excommunicationis hujusmodi, essent ipso facto omnibus beneficiis Ecclesiasticis, quæ obtinent, privati; possentque talia beneficia per quoscunque libere impetrari, prout in eisdem prædecessoris literis desuper confectis plenius continetur. Cum autem (sicut accepimus) ex ordinatione prædicta, ab aliquibus temporibus citra, ideo optati fructus non provenerint, quia nonnulli, qui beneficia Ecclesiastica per hujusmodi privationem vacantia pro tempore postmodum impetrarunt super illis, agendo atque excipiendo, privationem hujusmodi in judicium deduxerunt, coram palatii causarum Apostolice Auditoribus, & aliis Judicibus Romanæ Curie, auditoribus & Judicibus, asserentibus ordinationem eandem prædecessoris præfati non fuisse receptam, & moribus utentium comprobata, crevitque & crescit in dies numerus debitorum eorundem, in animarum non solventium, quæ debent, periculum, & præfata Camere ac Christianæ Reip. præfata non leve præjudicium. Nos igitur volentes super præmissis opportune providere, ejusdem prædecessoris ordinationem, & literas prædictas, ac omnia & literas prædictas, ac omnia & singula in eis contenta, auctoritate Apostolica, præsentium tenore approbamus, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus, juxta illarum continentiam & tenorem; ac volumus, & eadem auctoritate statuimus, quod hæcenus obligati Camere eidem ex causis prædictis, qui non solverunt, statutis eis terminis, ac propterea excommunicationis sententiam, & juxta ejusdem prædecessoris literarum continentiam, privationis poenam prædictam incurrerunt (si citiales, infra unum; citramontani infra tres; & ultramontani, infra novem menses, a die publicationis præsentium in Cancellaria Apost. computandos) dictæ Camere de his, quæ debebant, satisfecerint, extunc eo ipso ab excommunicationis sententia absoluti, & ad beneficia, quibus propterea juxta ordinationem prædictam, privati existunt, plenarie restituti censeantur; & si non solverint in terminis prædictis, privationis poenam prædictam de novo incurrant eo ipso. Quodque illi, qui in posterum se obligabunt, excommunicationis & privationis poenas prædictas, juxta ejusdem prædecessoris ordinationem, omnino incurrant; & impetrantes beneficia per hujusmodi privationem vacantia; & similiter contra illos sic privatos, & de privatione hujusmodi excipientes, possint & debeant per quoscunque auditores, & Judices audiri; nec ex prætextu, quod constitutio prædicta non fuerit recepta, & moribus utentium comprobata, repelli; teneanturque auditores, & Judices quicumque, in causis cognoscendis in Romana curia & extra, secundum eandem ordinationem judicare, Rom. 13. Cal. Mart. 1484.

CAP. II.
Annata non debentur Camere Apostolicæ, nec exiguntur de beneficiorum pensionibus, annum valorem 24. Ducatorum non excedentibus.

Clemens VII.
Cum, sicut nobis innouit, licet ratione fructuum beneficiorum Ecclesiasticorum, valorem annum viginti quatuor ducatorum auri, de auro communi estimatione non excedentium, annatæ Camere Apostolicæ non debeantur, nec solvi aut exigi consueverint, & minus ratione pensionum quantitatem viginti quatuor ducatorum auri similibus non excedentium, annatæ aliæ retroactis temporibus exactæ aut solutæ fuerint, nihilominus a certo tempore citra, præfates dictæ Camere & alii Officiales

Romanæ Curie, ad quos exactio annatarum pertinet, sub prætextu, quod in provisionibus & aliis dispositionibus beneficiorum Ecclesiasticorum, super quorum fructibus, &c. valorem viginti quatuor ducatorum excedentibus, aliquæ pensiones annuæ, cujuscunque etiam minoris quantitatis viginti quatuor ducatorum reservatæ existant, illorum medietas deduci ac defalcari consueverit, annatas ex pensionibus quantitatem octo ducatorum excedentibus, & viginti quatuor non excedentibus aut attingentibus, de facto exegerint, & exigunt. Nos qui unicusque in justitia debitores sumus, super iis congruis remediis providere volentes, ac ratione pensionum, quarum quantitas viginti quatuor ducatorum auri de Camera non excedit, nullas annatas Camere aut officialibus prædictis deberi declarantes, ex certa nostra scientia, & deliberatione statuimus, quod de cætero ex quibusvis pensionibus, quantitatem viginti quatuor ducatorum hujusmodi non excedentibus, nulla annata quovis prætextu exigatur, nec per illos, quibus pensiones ipsæ resignatæ fuerint, solvatur, neque solvi debeat, sic tamen, quod in pensionibus, & aliis dispositionibus beneficiorum, super quorum fructibus similes pensiones annuæ minoris quantitatis viginti quatuor ducatorum, & quantitatem viginti quatuor ducatorum similibus non excedentes resignatæ fuerint, ex talibus pensionibus nihil deduci debeat. Districtius inhibentes Camere prædictis, ac aliis officialibus prædictis, sub excommunicationis, & a perceptione emolumentorum officiorum suorum, ad nostrum, & Apostolicæ sedis beneficium, suspensionis, in eorum singulos lata sententiæ poenis, ne de cætero ratione hujusmodi pensionum quantitatem viginti quatuor ducatorum non excedentium, aliquæ annatas quovis prætextu exigere, seu quo minus literarum resignationis illarum expediantur, impedire vel differre quoquo modo præsumant, alioquin literas ipsas tam per Cancellarium, quam Cameram Apostolicam per eos, ad quos literarum expeditio pertinet, absque manu illorum appositione, libere expediri posse decernimus, ac ad id eis liberam facultatem concedimus.

CAP. III.
Constitutionum editarum in non solventes annatas a variis Pontificibus ampliatio, & confirmatio.

Julius III.
Cupientes Camere Apostolicæ, ex qua non modo S. R. E. verum etiam toti Reip. Christianæ subsidium provenit, & collegii Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium ac officialium sedis Apostolicæ indemnitate consulere, & eorum jura, ut tenemur, illæsa præservare, his, quæ a prædecessoribus nostris ad hoc provide emanarunt, libenter adjicimus nostris muniminis firmitatem, & aliasque desuper disponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Dudum siquidem, postquam felicis recordationis Pius Papa II. prædecessor noster, accepto, quod numerus debitorum dictæ Camere plurimum auctus erat, & quod obligati pro annatis beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ Apostolica auctoritate affecti fuerant, excommunicationis sententiam in eos latam, quam non solvendo in termino eis præfixo ipso facto incurrerant, minime curare videbantur, unde animabus sic illaqueatis periculum imminere, & continue eidem Camere damna subsequerentur; cupiens tam saluti animarum, quam indemnitate Camere hujusmodi salubriter providere, per suas ordinationes, quod omnes, qui extunc de cætero pro annatis quorumcunque beneficiorum dictæ Camere se obligarent, si infra terminos eis præfixos dictæ Camere, aut collectoribus fructuum, & proventuum eidem Camere debitorum,

in
a Idem habetur sup. x. de annatis. ex Innoc. VIII.

in illis partibus existentibus, satisfacere deficerent, ipso facto lapsis terminis prædictis non solum sententiam excommunicationis inciderent, sed etiam beneficiis, pro quibus se in ipsa Camera obligasset, omnino privati essent: ii vero, qui se pro annatis hujusmodi non pro se, sed pro aliis, ut principales, obligarent, si in terminis non satisfacerent, ultra sententiam excommunicationis hujusmodi, essent omnibus beneficiis Ecclesiasticis per eos obtentis eo ipso privati, possentque talia beneficia per quoscunque libere impetrari.

C A P. IV.

Annata solvi debet singulis quindecim annis Camera Apostolica de beneficiis, & monasteriis unitis de cetero non vacantibus.

ET præ memorie Paulus etiam Papa II. prædecessor noster cum tam ipse, quam dictus Pius prædecessor, ac recolende memorie Martinus V. Eugenius IV. Nicolaus etiam V. & Calixtus III. Romani Pontifices prædecessores nostri, tunc sui, quamplura diversorum ordinum Monasteria, prioratus, præposituras, & præpositatus, conventuales, necnon dignitates majores in cathedralibus, etiam Metropolitanis, & principales in collegiatis Ecclesiis administrationes quoque, officia, & beneficia Ecclesiastica, etiam dispositioni Apostolicæ generaliter reservata invicem, vel aliis cathedralibus, etiam Metropolitanis, seu collegiatis Ecclesiis, ac earum, sive capitularibus mensis, aut monasteriis, dignitatibus, collegiis, universitatibus, & beneficiis, ac congregationibus canonicorum regularium S. Augustini Lateranensium, & de Scopeto, seu S. Salvatoris nuncupatorum, Monachorum S. Justine Paduanæ, & Montis Oliveti, S. Benedicti Cisterciensis. Vallis Umbrosæ, & Garthufien. Ordinum, Presbyterorum quoque S. Gregorii in Alga Venetiarum, atque aliis Monasteriis, domibus, hospitalibus, fabricis, & piis locis, utriusque sexus personarum, sub diversis modis, & formis dicta auctoritate univissent, annexissent, incorporassent, & submississent. Et propterea monasteria, prioratus, præposituras, dignitates, administrationes, officia, & beneficia unita hujusmodi amplius vacare non sperarentur, & exinde Camera, ac Collegium hujusmodi, & officiales sedis Apostolicæ detrimentum non modicum paterentur: volens, ut par erat, quod uniones, annexiones, incorporaciones, applicationes, & submissiones prædictæ si alias rite, & rationabiliter præcesserant, ita in sua firmitate permanerent, quod eorum, quibus unacum suis oneribus unita fuerant, commodis deservirent, & aliorum jura propterea non læderentur, per suas statuerat, & ordinaverat, atque decreverat, quod omnia, & singula monasteria, illa videlicet, quorum fructus, redditus, & proventus ad summam centum florenorum auri de Camera, secundum communem æstimationem, ascendebant annuatim, sive in libris ejusdem Camere taxati reperiebantur, communia, & minuta servitia, ac alia jura debita, & conlucta, tam Camere, & collegio, quam officialibus prædictis, reliqua vero monasteria, prioratus, præposituras, præpositatus, dignitates, personatus, administrationes, officia, & beneficia, ut præfertur, unita, pro quibus prædictæ Camera annata, seu alia jura solvi consueverant, vel debebant temporibus retroactis, & de solvendo singulis certis futuris temporibus, obligatio in eadem Camera per inadvertentiam facta non fuerat, annata, sive medius fructus unius anni in posterum, & singulis quindecim annis perpetuo secuturis, eidem Camere omnino solvere tenerentur, & deberent. Et quod de omnibus monasteriis, prioratibus, præposituris, præpositatibus, dignitatibus, personatibus, administrationibus, officiis, & beneficiis supra dictis, ut præfertur, unitis, a quorum unionum temporibus, postquam illæ fuerant sortitæ effectum, anni quin-

^a De beneficiarum unionibus habet sup. in fine 1. lib.

decim effluerant, infra annum proxime secuturum, communia minuta, & alia jura, seu annatas, & medius fructus hujusmodi solvere astringerentur, etiam singulis 15. annis in futurum, prout multi alii similes uniones, & gratias obtinentes faciebant, & facere consueverant, & ad id ii, quorum intererat, infra ipsius anni spatium se in eadem Camera efficaciter obligare deberent cum effectu, alioquin si a solutione, aut obligatione præmissis cessare præsumpissent, uniones, annexiones, incorporaciones, applicationes, & submissiones prædictæ haberentur penitus pro infectis: & sic unita Monasteria, prioratus, præposituræ, præpositatus, dignitates, personatus, administrationes, officia, & cujusvis qualitatis, aut generis beneficia tanquam vere vacantia possent a dicta sede libere impetrari, & canonicè obtineri, ac uniones ipsæ & super eis confectæ literæ, ac processus habitus per eandem, & quæcunque inde secuta nullatenus emanasse.

C A P. V.

Ordinationem Pii II. cujus neglectus summum detrimentum minabatur Camere Apostolice confirmavit Innoc. VIII.

AC similis memorie Innocentius Papa VIII. similiter prædecessor noster accepto, quod ex ordinatione Pii prædecessoris hujusmodi a tunc certo tempore citra optatus fructus non provenerat, quia nonnulli, qui beneficia Ecclesiastica per hujusmodi privationem vacantia impetraverant super illis agendo, & alii, qui accipiendo privationem hujusmodi in iudicium deduxerant coram causarum palatii Apost. Auditoribus, & aliis Rom. Curie Judicibus, asserentibus ordinationem hujusmodi receptam, & moribus utentium comprobata non fuisse, audit non fuerant, & quod creverat, crescebatque in dies numerus debitorum eorundem in animarum non solventium periculum, & prædictæ reipub. Christianæ præjudicium, ordinationem, & literas Pii prædecessoris hujusmodi, ac omnia, & singula in illis contenta per suas approbaverat, & perpetuæ firmitatis robur obtinere decreverat. Ac voluerat & statuerat, quod illi, qui ex tunc in posterum se obligarent, excommunicationis & privationis poenas prædictas, juxta ordinationem Pii prædecessoris hujusmodi omnino incurrerent, & impetrantes beneficia per hujusmodi privationem vacantia, similiter contra illos sic privatos, de privatione hujusmodi excipientes, possent & deberent per quoscunque auditores audiri, nec prætextu, quod ordinatio hujusmodi non fuisset recepta, & moribus utentium comprobata, repelli: tenerenturque auditores & Judices quicunque, tam in dicta Curia, quam extra eam, secundum ordinationem hujusmodi judicare, nec prodesse eidem obligatis quietationes, quas a collectoribus vel subcollectoribus haberent, quæ publico non probarentur instrumento.

C A P. VI.

Pœnas & censuras sanctas cum privationis beneficiarum, tum excommunicationis inviolabili legis vigore servari voluit Julius II. in non solventes annatas, cujus ut priorum rescriptum ratum & constantissime servandum Julius III. confirmat.

SANCTÆ memorie Julius similiter Papa II. & prædecessor noster, eorundem prædecessorum vestigiis inhærendo, motu proprio, & ex certa scientia ordinationes, statuta, decretum, & voluntatem prædecessorum hujusmodi per quosdam innovans, per constitutionem suam perpetuo valituram decrevit, declaravit, statuit, & ordinavit, quod ordinationes, statuta, decretum, & voluntates prædecessorum hujusmodi, & quoad censuras, & poenas etiam privationis in eas expressas, quoad futura in omnibus & per omnia, juxta illorum tenores inviolabiliter perpetuis futuris temporibus observarentur. Et quod illi, quos pro annatis hujusmodi dictæ Camere teneri constaret, etiam si illas solvere non promitterent, seu ad illarum solutio-

nem

nem se specialiter non obligarent, dummodo beneficia ipsa realiter assequerentur, ad solutionem annatæ, & jurium prædictorum efficaciter tenerentur. Et deinde accepto, quod ex prædictis, & quæ postea tam per dictum Innocentium, quam per similes memorie Sixtum IV. & Alexandrum VI. Romanos Pontifices, pariter prædecessores nostros, tunc suos eatenus factæ fuerant, perpetuis unionibus, & applicationibus, ac ex negligentia, sive malitia multorum, qui dictis literis parere eatenus contempserant, dicta Camera in suis juribus non mediocrem patiebatur læturam, tam statuto, ordinationem, decretum, & declarationem Pauli prædecessoris hujusmodi, quam omnia, & singula alia in illius prædictis literis contenta per alias suas literas approbavit, & innovavit, ac inviolabiliter observari debere, ac omnes, & singulos cujusvis qualitatis, gradus, & conditionis forent, qui se postea obligaverant, aut alias ratione Monasteriorum, ac aliorum beneficiorum sic unitorum ad valorem centum florenorum similium communi æstimatione ascendendum, vel quorum fructus, redditus, & proventus in eisdem libris ad similem summam taxari reperiebantur, eidem Camere solvere tenebantur, ad integram solutionem eidem Camere de præmissis faciendam infra certum tunc expressum tempus juxta tenorem literarum Pauli prædecessoris hujusmodi, & sub poenis in illis contentis, ut par erat, omnino teneri, obligarique decrevit, prout in singulis literis prædecessorum hujusmodi plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, malitia, & avaritia hominum in dies crescente, ordinationes, statuta, voluntates, decreta, & declaratio Pii, & Pauli, ac Innocentii, & Julii prædecessorum hujusmodi ad præsens plene non observentur, & a tempore ipsius Alexandri prædecessoris citra, tam per ipsum Julium, quam etiam fel. record. Leonem X. Adrianum VI. & Clementem VII. ac Paulum III. Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, diversæ aliæ uniones, annexiones, incorporaciones, & applicationes perpetuo factæ, & concessæ fuerint, ac ex incuria agentium pro Camera prædicta, seu alias obligationes de solvendis communibus, & minutis servitiis, ac annatis, seu mediis fructibus, aut aliis juribus solvi debitis, & consuetis factæ non fuerint, & quæ factæ sunt, executioni non demandentur, in eorum, ad quorum commodum uniones, annexiones, incorporaciones, & applicationes prædictæ factæ fuerint, animarum periculum, & Camere, ac collegii Cardinalium, & officialium detrimentum, necnon Reipublicæ hujusmodi non leve præjudicium.

Nos volentes in præmissis opportune providere prædecessorum hujusmodi vestigiis inhærendo, motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & certa scientia nostris, ordinationes, statuta, voluntates, decreta, & declarationem Pii, & Pauli, ac Innocentii, & Julii prædecessorum hujusmodi, necnon desuper confectas literas, ac omnia, & singula in eis contenta Apostolica auctoritate tenore presentium approbamus, & innovamus, ac robur perpetuæ firmitatis obtinere, & a quibusvis tam in eisdem literis nominatis, quam non nominatis, virorum, & mulierum, secularibus, & quorumvis ordinum regularibus, congregationibus, ac omnibus aliis, & singulis prædictis, & presentibus nostris literis comprehensis personis, tam pro præterito, quam futuro tempore inviolabiliter observari, eaque omnia, ac censuras, ac poenas in singulis literis hujusmodi contentas, contra omnes congregationes, & personas prædictas, quoad omnia, & singula monasteria, & beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis ordinum regularia quomodolibet qualificata, quæ congregationes prædictæ quomodolibet communiter possident, etiam si de jure patronatus laicorum, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, Marchionum, Baronum, Co-

Tom. II.

mitum, & aliorum nobilium, etiam illustrium, aut dummodo per ipsas congregationes possideantur, tam in Romana curia, quam extra eam, inter quoscunque litigiosa existant, vigere, & locum habere, totalique, & plenarie executioni demandari debere decernimus. Necnon ea omnia, quæ singuli prædecessores prædicti voluerunt, eidem auctoritate, & tenore volumus, ac præmissa omnia prout per ipsos prædecessores ordinata, statuta, decreta, & declarata fuerunt, de novo ordinamus, statuimus, decernimus, & declaramus, eaque omnia ad quoscunque tam seculares, quam regulares virorum, & mulierum congregationes, quantumvis privilegiatas, & exemptas auctoritate, & tenore prædictis extendimus, & ampliamus. Rom. 16. Cal. Jan. 1533.

C A P. VII.

Annatarum, quindenniorum & reliquorum jurium solutio obligatur Monasteria, quorum fructuum taxam Camera Apostolica non latet auctoritas. Beneficiorum quoque annuum valorem prodebe & fieri debent Ecclesiæ cathedrales, ne annatarum jus defraudetur.

Pius Quintus.

APOSTOLICÆ sedis poscit auctoritas, ut quæ provide per Rom. Pontif. statuta fuerunt, debitæ executioni demandentur. Cum autem, sicut accepimus, ut annatarum communium, & aliorum jurium semel tantum, vel de 15. in 15. annos ob perpetuas beneficiorum Ecclesiasticorum uniones perfolvendorum, quæ alias fel. record. Julius III. & Paulus IV. Rom. Pontif. prædecessores nostri per eorum literas in forma motus proprii desuper editas, ex præterito duntaxat Camere Apostolicæ applicaverant, eo celerius quo poterit, exactio, & executio fiat, plurimum intersit, & necessarium existat, ut tam Julii III. & Pauli IV. prædecessorum literas prædictas, quam alias quascunque constitutiones, statuta, decreta, & declarationes per fel. mem. Pium II. Paulum etiam II. Innocentium VIII. Julium similiter II. ac Julium, & Paulum præfatos, aliosque diversos Rom. Pontif. prædecessores nostros contra pio tempore in Camera Apostolica, aut alias ratione annatarum communium, & aliorum jurium prædictorum semel tantum, aut de 15. in 15. annos solvend. obligatos, aut alios quoscunque, beneficia Ecclesiastica, abque eo, quod annatas, communia, & quindennia prædicta solvissent, pro tempore possidentes, editas, & factas, per nos innovent, approbentur, & confirmantur.

Nos igitur singularum literarum, & cujuslibet motus proprii prædictis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, ut præfertur, quam etiam forsitan a nobis hastenus emanati veriores tenores, ac si de verbo ad verbum hic inserti essent, pro plene, & sufficienter expressis, & insertis haberi volentes, illas, & illos, necnon omnia, & quæcunque per quoscunque Judices, executores, & commissarios in illis deputatos, & ab eis subdelegatos, ac alios ministros in præmissis, & circa ea quomodolibet gestas, & exequuta reperiantur, ac inde sequuta quæcunque ex certa scientia, ac de Apostolicæ plenitudine potestatis approbamus, & confirmamus, ac rata, & grata habemus, necnon illis perpetuæ, & irrefragabilis firmitatis robur adjicimus, illasque inconcussè observari debere decernimus, & declaramus, omnesque, & singulos tam juris, quam facti, & solennitatum forsitan omittarum, & alios quoscunque defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, & qui necessario exprimi deberent, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus supplemus, illasque, & illa, quatenus opus sit, innovamus. Et insuper quoniam (sicut etiam innouit) a nonnullis nimirum scrupulosis & plusquam oporteat sapere contententibus hæsitatur, an monasteria, quorum fructus, &c. in libris Camere Apostolicæ taxati reperiantur, necnon prioratus quorumvis ordinum

T t t

dinum

dinum regularia, & regularia, cæteraque beneficia Ecclesiastica quocunque titulo nuncupata, quorum fructus, reditus, & proventus in distributiones quotidianas convertuntur, sub literis Pauli II. & aliorum prædecessorum hujusmodi comprehendantur.

Nos considerantes, quod annatarum communium, & aliorum jurium prædictorum exactio, in recognitionem universalis domini introducta, est antiquissima: quindenniorumque usus, & solutio ideo adinventi sunt, ne prædicta Camera ex monasteriorum, prioratum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum unionibus, quæ amplius vacare non sperabatur, detrimentum aliquod pateretur: volentes Camera nostræ Apostolicæ, ac venerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, nec non dilecti filiorum Rom. Curie officialium participantium jura præservare, illorumque indemnitate consulere, ad omne dubium omnemque disputandi, & excipiendi occasionem tollendum, motu simili, &c. omnia, & singula monasteria tam secularia, quam quorumvis ordinum regularia, dummodo in libris ejusdem Camera taxata reperiantur, reliqua vero monasteria, prioratus, præposituras, præposituras, tam seculares, quam quorumvis ordinum regulares, necnon dignitates, personatus, administrationes, officia, & alia quæcunque beneficia Ecclesiastica, etiam manualia, & de jure patronatus existant, quorum fructus, &c. summam 24. ducatorum auri de Cam. se con. æst. val. annum excedunt, a quocunque tempore citra, etiam ante fel. record. Martinum Papam V. similiter prædecessorem nostrum, & per nos, & successores nostros, quibuscunque cathedralibus, etiam Metropolitanis, seu collegiatis Ecclesiis, aut capitularibus mensis, etiam pro quotidianis distributionibus, aut aliis usibus, necnon collegiis, universitatibus, congregationibus quorumvis ordinum, monasteriis, domibus, hospitalibus, fabricis, ac utriusque sexus personarum piis locis, quantumvis privilegiatis, & exemptis, sub quibuscunque tenoribus, & formis Apost. auctoritate unita, seu alias quomodolibet, & quovis titulo obrenta, & possessa, sub literis Pauli II. & aliorum prædecessorum hujusmodi comprehendendi, & includi. Et propterea omnia, & singula cathedralium etiam Metropolitanarum, Ecclesiarumque collegiatarum capitula, congregationes, universitates, collegia, hospitalia, & pia loca, & quivis alii, in quorum favorem uniones, annexiones, incorporaciones, applicationes, & submissiones hujusmodi factæ reperiantur, quantumcunque, ut præfertur, exemptæ, & privilegiatæ existant, etiam si se superinde in Cam. Apost. non obligaverint, dummodo monasteria, & beneficia ipsa possideant, ad solutionem communium annatarum, & aliorum jurium prædictorum eidem Camera pro tempore præterito [salvis collegii, & officialium juribus quoad futura remanentibus] ratione unionum, annexionum, incorporationum, applicationum, & submissionum prædictorum singulis 15. annis a die, qua illæ suam sortitæ fuerunt effectum, & alias juxta tenorem literarum, in forma motus proprii a Julio III. prædecessore prædicto super applicatione quindenniorum prædictorum eidem Camera facta, desuper emanatarum faciendam, teneri, & obligatos esse, & ad id per sententiam, censuras, & penas in singulis Pauli II. & aliorum prædecessorum hujusmodi literis contentas, cogi, & compelli posse, sicque & non aliter in præmissis omnibus & singulis per quoscunque Judices, & commissarios, quavis Apost. auctoritate fungentes, etiam palatii nostri Apostol. causarum Auditores, necnon S. R. E. Cardinales,

Introducta fuit annata ad subventionem Papæ & Cardinalium indigentium, sicuti & charitativum subsidium, ut tradit Ferdinan. Cordub. in tractatu suo de annat. quem refert Gomez. in prælati on. reg. cancell. de valore exprimendo. n. 6.

ac venerabilem Fratrem nostrum Hieronymum Episcopum Maceraten. præfatæ Camera Clericum, cui omnes & singulas causas, occasione præmissorum pendentes commissimus in quavis instantia, sublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi facultate, judicari, & diffiniri debere, irritumque &c. decernimus, & declaramus. Mandantes eidem Hieronymo Episcopo, ut omnes, & singulas causas coram eo inter dil. filium ejusdem Camera collectorem ex una, & quascunque congregationes, capitula, collegia, & qualvis alias personas ex altera partibus super solutione annatarum comunium, & aliorum jurium quindenniorum eorundem, vel eorum occasione nunc, & pro tempore pendentes juxta præsentium tenorem terminet, & decidat. Et pro faciliiori indagatione unionum prædictarum omnia, & singula cathedralium etiam Metropolitanarum, & collegiatarum Ecclesiarum capitula, collegia, necnon tam virorum, quam mulierum seculares, & quorumvis ordinum regulares congregationes, seu collegia, & pia loca, eorundemque prælatos, & procuratores, ad judicandum, & profitendum medio juramento omnia, & singula monasteria, prioratus, præposituras, præposituras, parochiales Ecclesias, & alia quæcunque beneficia Ecclesiastica, quæ ipsa capitula, congregationes, & alia pia loca prædicta possideant, & quo titulo illa possideant, illorumque annuos valores sub privationis, & aliis in literis in forma motus proprii Pauli IV. prædecessoris hujusmodi contentis sententiis, censuris, & penis in Romana Curia, & extra eam moneat, & requirat.

TITULUS IV.
DE JURE PATRONATUS.
CAP. I.

Beneficiorum electivorum concessiones juris patronatus hætenus factæ, a primo anno Pontificatus Innocentii Octavi, qui Romæ coronatus fuit pridie Idus Septemb. 1784. revocantur. Adrianus VI.

Sanctissimus D. N. Adrianus VI. accepto per Sanctitatem suam, quod nonnulli Romani Pontifices ejus prædecessores diversis personis, & collegiis laicorum a jus patronatus, & facultates, & indulta præsentandi, seu nominandi personas idoneas ad Ecclesias etiam Metropolitanas, Monasteria, & beneficia Ecclesiastica, secularia ac regularia, ac hospitalia, & alia pia loca extunc deinceps vacatura, etiam interdum pro eorum hæredibus, & successoribus aliis sub variis modis, & formis per diversas eorum literas in perpetuum, vel ad certum tempus reservarunt, & concesserunt, considerans quod per hujusmodi facultates, & indulta Romanus Pontifex sæpius impeditur, quominus personas qualificatas, utiles, & necessarias ad Ecclesias, & monasteria promovere, ac de beneficiis Ecclesiasticis similibus personis providere, hospitalia quoque, & pia loca hujusmodi personis etiam utilibus, & Monasteriis committere, & alias de illis disponere libere possit. Ideo ut per sanctitatem suam, & sedem Apost. liberius de personis benemeritis, dictis cathedralibus Ecclesiis, & monasteriis provideatur, & de illis, ac aliis dignitatibus, beneficiis, hospitalibus, & piis locis hujusmodi disponatur. oportune providere volens, fel. record. Innocentii Papæ VIII. suæ Sanctitatis prædecessoris inhærendo vestigiis, omnes, & singulas reservationes, & concessiones juris patronatus, ac facultates, & indulta præsentandi, seu nominandi personas hujusmodi ad Ecclesias, Monasteria, prioratus, præposituras

a Vid. Mar. Socin. de præb. ult. col. Felin. in tract. quando literæ Apostol. 6. limitat. Casarem Lambert. in tract. de jure patron. lib. 1. quæst. 1. art. 8. Rebuff. in tract. de nominib. Rochus in tract. de jure patronat. verb. honorificum. q. 3.

posituras, dignitates, personatus, administrationes, officia, canonicatus, & præbendas, aliaque beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura, secularia, & ordinum quorumcunque regularia, qualitercunque qualificata, ac hospitalia, & alia pia loca, per nostros prædecessores, & sedem Apostolicam, aut ejus legatos, nuncios, executores, & subexecutores, ab anno primo Pontificatus ejusdem Innocentii prædecessoris citra, quibusvis Regibus, Regnis, Ducibus, & Marchionibus, ac aliis Principibus, & personis, necnon communitatibus, universitatibus, confraternitatibus, & collegiis secularium personarum, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, etiam ex motu proprio & ex certa scientia, ac de potestatis Apostolicæ plenitudine, aut etiam consistorialiter, & alias tam simpliciter, quam sub quibusvis conditionibus, & promissionibus, & alias quomodocunque & qualitercunque & ex quibusvis causis, præterquam ratione ereptionis locorum, in quibus Ecclesiæ, monasteria, & beneficia prædicta consistunt, ex infidelium manibus & potestate factas, concessa, quorum omnium formas & tenores eadem sua sanctitas haberi voluit pro expressis, quoad Metropolitanas, ac alias cathedrales Ecclesias, & monasteria, necnon prioratus, & præposituras, ac alias dignitates conventuales, & alia electiva, etiam si ii, quibus reservationes, & concessiones, facultates, & indulta hujusmodi facta, & concessa fuerunt, quascunque conditiones eis propterea quomodolibet impositas, & promissiones per eos propterea factas adimpleverint.

Quo vero ad alia beneficia ac hospitalia & pia loca hujusmodi, si illi, quibus reservationes, & concessiones ac facultates & indulta hujusmodi facta, & concessa fuerunt, ut præfertur, illorum occasione fructus proxime dictorum beneficiorum, hospitalium, & piorum locorum, ad medietatem unius anni valoris fructuum eorundem, secundum communem æstimationem, de propriis eorum bonis non auerunt, vel eorum Ecclesias aut hospitalia, & pia loca hujusmodi, de novo fundamentaliter non edificarunt, seu funditus dirutas non reedificarunt, seu fundos, in quibus edificarentur ædificia in præsentiarum subsecuto non concesserunt, ad quorum augmenti, ædificationis, reedificationis, & concessiones respectu probationem, eos, qui tali jure patronatus, seu præsentandi & nominandi, directe, vel indirecte uti voluerint, eadem sua sanctitas teneri decrevit, etiam si conditiones, ad quas alias, quam modis præmissis, tenebantur, executioni mandata fuissent, & in literis reformationum, & primo dictarum concessionum, seu facultatum & indultorum hujusmodi cautum sit, quod dictum jus simpliciter, vel sub certis conditionibus, modis & formis, ex fundatione vel dotatione pertineat aut pertinere censeatur, vel perinde habeatur, ac si ex fundatione vel dotatione prædicta pertineret, & quod reservationes, & primo dictæ concessiones, facultates, & indulta hujusmodi revocari non possint, & clausulæ etiam derogatorias, derogatoriæ, fortiores, efficaciores, & insolitæ in dictis literis, pro illarum perseveratione desuper adjectæ sint, illarum formas & tenores pro expressis habendo revocavit, cassavit, annullavit, & Ecclesias, monasteria, prioratus, præposituras, dignitates, & beneficia hujusmodi, ad eorum primævam naturam, præmissis non obstantibus, reduxit.

CAP. II.
Jure præsentandi privatur, qui apostatam præsentat ad beneficium juris patronatus.

a Construtione, dotatione, vel fundatione, ut jus acquiritur, sic & iisdem tribus modis conservatur, cap. 3. de jure patronatus. cap. pia mentis & ibi gloss. 16. quæst. 7. cap. Abbatem in 2. 18. quæst. 2.

Paulus IV.

SI patroni alicujus beneficii Ecclesiastici, five sint laici, five clerici, alicum ex apostatis & extra claustra vagantibus ad beneficium, de eorum jure patronatus existens, tunc vacans, præsentaverint, præsentationes hujusmodi sint eo ipso nullæ, irritæ & inanes, ac viribus careant, & ipsi patroni jure præsentandi alios ad eadem beneficia pro ea vice tantum existant.

CAP. III.

Jus Patronatus concedendi legitima causa quæ sit. Pius IV. ex reformationis penitentiaria Apostolicæ decretis.

Penitentiarius ac penitentiaria Apostolicæ regens abstineat a concessione juris patronatus seu præsentandi ad beneficia Ecclesiastica, propter augmentum fructuum, sed tantum ex causa fundationis vel devotionis a illud concedere possit.

TITULUS V.
DE CONFESSIS.
CAP. I.

Confessi crimen, aut probatissimis indiciis questione torquendi carcerati, non relaxentur fisco infcio, etsi præstita fuerit cautio.

Paulus IV.

LIcet ex juris communis dispositione satis provisum sit, ut de aliquo crimine inquisitus, dum super indiciis contra eum existentibus discutitur, an torturæ in ejus persona jure locus sit, personaliter in carcere detineatur, & ut crimen confessus, in quem nihil, nisi ut poenam solvere cogatur, agendum restat, quousque ille debite punitus fuerit, non relaxetur: tamen ut nuper accepimus, rei criminum torturæ supponendi, sub cautione de se repræsentando, & confessi sub simili cautione, seu etiam sub cautione de stando juri, & judicatum solvendo, plerumque relaxantur, quo fit, ut illis extra carcerem postis, expeditionem non procurantibus, causa hujusmodi differantur, & demum oblivioni tradantur, aut variis viis rei ipsi, post aliquod tempus, cautiones præstitas liberari procurent, sicque ipsi poenas debitas effugiant, & delicta remaneant impunita, in grave scandalum, & pessimum cæterorum exemplum. Nos itaque huic abusu occurrere volentes, motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium decernimus, statuimus, & ordinamus, ut nullus, qui ex indiciis contra eum laborantibus jure torquendus veniat, seu de quo dubitetur, dum de indiciis hujusmodi, an ad torturam sufficientia sint, disputatur, quo usque aut per torturam indicia ipsa purgaverit, aut eum torturæ subjiendum non esse, cognitum fuerit, nisi procuratore fisci nostri ad hæc omnia citato & interveniente, sub quavis cautione a carcere relaxetur, neque super iis extra carceres audiatur. Nullus etiam, qui crimen in judicio confessus fuerit, contra quem nullæ sunt partes Judicis, nisi in exequendo, etiam si pro crimine hujusmodi pecuniaria poena plestendus veniat, & quantumcunque cautionem de illa solvenda præstare offerat, a carcere relaxetur, nisi poena ipsa, præfato fisci procuratore desuper audito, debite perfoluta, sicque per quoscunque Judices quavis auctoritate fungentes, judicari, diffiniri, & observari debere, sublata eis & eorum cuilibet aliter judicandi diffinendi facultate, irritumque & inane, quicquid contra præsentium tenorem a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentari contigerit, decernimus.

T t t t 2

CAP

a Pen. in conf. 76. & 106. lib. 2. Cass. ad decis. 7. de jure patron. numer. 6.